

فقه سیاسی شیعه و دموکراسی

تالیف:

زهرا حیات

دکتر علی فلاحیان

www.ketab.ir

سرشناسه: طواف، زهرا، ۱۳۵۶ -

عنوان و نام پدیدآور: فقه سیاسی شیعه و دموکراسی / تألیف زهرا طواف، علی فلاحیان؛ نظارت حسینعلی

کریمی فیروزجانی.

مشخصات نشر: اصفهان: مهر قائم، ۱۳۹۳.

مشخصات ظاهری: ۸۴ ص.

شابک: ۸-۶۷-۷۳۳۱-۹۶۴-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: کتابنامه

موضوع: دموکراسی -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام

موضوع: شیعه و سیاست

موضوع: علوم سیاسی (فقه)

پایه اول: فقه: فلاحیان، علی، ۱۳۴۹ -

پایه اول: فقه: کریمی فیروزجانی، حسینعلی، ۱۳۵۶ -

کتابشناسی: ۷۱/۹۶۴/۷۱۳۳۳/۲۳۰ BP

۵۵ بند: یویو: ۴۸۳/۲۹۷

شماره کتابشناسی: ۳۶۱۰۶۲

شناسنامه کتاب

نام کتاب: فقه سیاسی شیعه و دموکراسی

پژوهش و نگارش: زهرا طواف، دکتر علی فلاحیان.

ویرایش: سیدمحمد نظام الدین

صفحه‌آرا: عبدالحمید کریمی

طرح جلد: غلامعلی جزینی

خدمات قبل از چاپ و نظارت بر چاپ: دفتر خدمات کتاب و نشر

ناشر: انتشارات مهر قائم (عج)

نوبت چاپ: اول / ۱۱۰ نسخه / ۱۳۹۶

شابک: ۸-۶۷-۷۳۳۱-۹۶۴-۹۷۸

فهرست مطالب

۸ مقدمه
۱۱ فصل اول:
۱۱ کلیات
۱۱ تعریف
۱۱ نقد
۱۱ سیاست
۱۲ فقه سیاسی
۱۳ دموکراسی
۱۳ ادبیات پژوهش
۱۷ فصل دوم:
۱۷ مبانی نظری
۱۸ شرح نظریه گفتمان
۲۱ نصوص دینی و گفتمان سیاسی
۲۳ تاریخچه نظریه گفتمان
۲۵ نظریه گفتمان اسلامی
۲۷ دموکراسی
۳۱ فصل سوم:
۳۱ نگاهی به اصول دموکراسی در قرآن

۳۲	تفکر سیاسی در قرآن
۳۴	مفهوم آزادی در قرآن
۳۹	اصل برابری در قرآن
۴۱	عدل و قسط از دیدگاه قرآن
۴۴	مشارکت مردم در امور سیاسی
۴۴	بیت
۴۶	شورا
۴۷	نظارت عمومی
۵۰	انتظار فرج، انتظار حکومت دموکراتیک اسلامی جهانی
۵۵	فصل چهارم:
۵۵	توازن آموزه‌ها و سیره ائمه طهارت با دموکراسی
۵۸	اقدامات دموکراتیک حضرت رسالت در مدینه
۵۸	۱. تعیین نقیبان
۵۸	۲. نظام برادری
۵۸	۳. بنای مسجدالنبی
۵۹	۴. قانون اساسی مدینه یا صحیفه النبی
۶۰	منافات نداشتن اصل انتصاب الهی امامان با دموکراسی
۶۱	واقعۀ غدیر؛ مصداق مردم‌سالاری
۶۲	سقیفه و شکل‌گیری فقه سیاسی شیعه
۶۳	حکومت دموکراتیک و عدالت‌محور حضرت علی
۶۸	توجه به مردم‌سالاری در سیره و صلح‌نامه
۶۸	حضرت امام حسن مجتبی

۷۰.....	قیام حضرت امام حسین <small>علیه السلام</small>
۷۱.....	صحیفه سجادیه و آرای دموکراتیک حضرت امام سجاد <small>علیه السلام</small>
۷۲.....	زندگی و سیره سیاسی بقیه امامان شیعه.....
۷۵.....	فصل پنجم:
۷۵.....	آراء متفکران شیعه درباره دموکراسی.....
۷۹.....	آیت الله خمینی (ره) و نگرش جدید در فقه سیاسی شیعه.....
۸۱.....	نظریه ولایت فقیه.....
۸۲.....	نظریه ولایت فقیه، همسو با مردم سالاری دینی.....
۸۶.....	مردم سالاری شیعی در دیشه سیاسی آیت الله خامنه ای.....
۹۰.....	فقه سیاسی شیعی در مردم سالاری دینی در دیدگاه آیت الله مطهری (ره).....
۹۶.....	نتیجه گیری و پیشنهادها.....
۹۹.....	منابع فارسی.....
۱۰۴.....	منابع انگلیسی.....

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَ صَلَّى اللَّهُ عَلَى خَيْرِ خَلْقِهِ مُحَمَّدٍ ﷺ وَ آلِهِ أَجْمَعِينَ

مقدمه

عقاید و اندیشه‌های بنیادی، اساس هر نظام ارزشی و هر ایدئولوژی منسجم را تشکیل می‌دهد و در شکل‌گیری رفتار انسان‌ها اثر می‌گذارد. آن چنان که دین اسلام برنامه‌ها و روش زندگی برای سعادت انسان‌هاست، آن را نباید در برابر مکاتب فکری محسوس قرار داد؛ زیرا مکاتب فکری فقط در حریم اندیشه برنامه دارند.

اگر بخشی از اسد م مرتبط به معارف و اعتقادات و جهان بینی و بخش دیگری از آن مربوط به امور انلاقی و تهذیب نفس باشد، در کنار این دو، بخش سوئی نیز وجود دارد که به شرح و خالص استورهای عملی پرداخته است.

اگر اسلام نظارت و ارشاد و امر به معروف و نهی از منکر و جهاد و دفاع دارد، اگر حدود و مقررات و قوانین اجتماعی و جامع در آن نشان می‌دهد اسلام، تشکیلاتی همه جانبه و یک حکومت است و فقط به مسائل اخلاق، عرفان و وظیفه فرد در قبال خالق خود و انسان‌های دیگر پرداخته است. در اسلام راه را به انسان نشان می‌دهد و در کنارش از او مسئولیت می‌طلبد، اگر کسی آمده است تا جلوی همه مکتب‌های باطل را بگیرد و تجاوز و طغیان طاغوت‌ها را در هم کوبد، چنین انگیزه‌ای، بدون حکومت و بدون سیاست هرگز ممکن نیست. اسلام عین سیاست است و در پی تصفیة انحرافات سیاسی است و در

بطنش، فقه پویای شیعه، جلوه‌ای زیبا از اسلام سیاسی است.

شیعه، مذهب افراد مجاهدی است که به دنبال حق و عدالت‌اند. مذهب

کسانی است که آزادی و استقلال می‌خواهند. اما دشمنان اسلام و شیعه با استدلالات غلط و شبهات پوچی که طرح می‌کنند، در پی آن‌اند که این گروه از مسلمانان را به حاشیه برانند و نگذارند به اهداف متعالیشان برسند.

یکی از شبهات مطرح شده این است که چون در شیعه مسئله انتصاب مطرح می‌شود، مردم نقشی در حکومت ندارند و نمی‌توان به حکومت‌های شیعی رچسب مردم‌سالارانه زد. در این کتاب تلاش می‌کنیم با ادله قرآنی، استفاده از احادیث نبوی و ائمه معصومین و استدلالات فقهای شیعه، در حد امکان به این شبهه پاسخ دهیم و به این نتیجه برسیم که نظام مردم‌سالاری دینی، در صورت اجرا، ندرطبق موازین اسلام، بهترین نوع حکومت است.